

RASÛLULLAH'IN ABDEST VE NAMAZI

GURABA YAYINLARI

ÇATAL ÇEŞME SOKAK DEFNE HAN No: 27 / 9

CAĞLOĞLU / İSTANBUL

TEL: (0212) 526 06 05

FAX: (0212) 522 49 98

guraba@hotmail.com

İçindekiler

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in Abdesti.....	3
Abdesti Bozan Şeyler	5
Peygamber'in Namazı	5
Namazı Terkedene Bir Çağrı.....	8
Cemaatle Namaz Ve Önemi	11
"Namaz Kılmıyorum Ama Kalbim Temiz"	12

Hamd, Alemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. Salâtü Selâm Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in, Ehlinin, Sahâbesinin ve de kıyamete kadar onları dost edinen herkesin üzerine olsun.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ashabının bize öğrettiklerine göre namazı Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in gözünün sevinci ve kalbinin huzuru idi. Onlar bu şekilde namazın faziletini anladılar ve onu huşu ile eda ederek davranış ve ahlaklarını doğrultarak büyük ve önder insanlar oldular. Oysa ki bugünün müslümanları namazı hafife almaktadırlar.

Kalplerden huşu kalkmış, yerini gaflet kaplamıştır. Onlar her işlerinde zekice yollar ararlarken, namazlarını güzelce kılabilmenin yollarını aramamaktadırlar.

Nefislerin ıslahı doğru bir akide ve namazın dosdoğru kılınması ile başlar. Hiç kuşkusuz ki huşu ile kılınan doğru namaz ümmetin muzaffer olmasını sağlayan en önemli sebeplerdendir.

O halde namazlarımıza dönüp, onu Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ve ashâbının namazı ile kıyaslıyalım. Zira namaz; nefisleri yükseltmenin ve her iki dünyada da kurtuluşa ermenin yoludur. İşte buradan hareketle müslüman erkek ve kadınların, sanki Peygamber'i görmüş gibi olmaları ve namazlarında O'na uymaya çalışmaları için tekbir'den selam'a kadar, namazın niteliklerini açıkladık. Zira O şöyle buyurdu

"Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız öylece namaz kılın"^[1]

Ve yine Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* kendisi gibi namaz kılanları, kendisinin Allah'tan onları cennete girdireceği yönünde aldığı ahidle müjdeledi. *"Allah kullarına beş vakit namaz farz kılmıştır. Kim onların hakkını hafife almaksızın zayi etmeden tastamam yerine getirirse, onun Allah katında, onu cennete girdirme ahdi vardır..."*^[2]

Allahu Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah'ta sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın" (Al-i İmran, 3/31).

Bu konuda sahih olan deliller arasından tüm müslümanların anlayacağı kolaylıkta olanları seçtik. Bu özet için uzun olan delilleri buraya almadık.

Başarı Allah'tandır.^[3]

Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'in Abdesti

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* abdest aldıktan sonra şöyle buyurdu:

"Kim bu şekilde abdest alırsa geçmiş günahları bağışlanır"^[4]

Abdest: Allah'ın emredip Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bize açıkladığı şekil üzere temiz su ile belli organları yıkamaktır.

Abdestin Fazileti: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

"Size, Allah'ın onunla hataları sildiği ve dereceleri yükselttiği şeyi göstereyim mi?"

"Evet ey Allah'ın Rasûlu!" dediler; şöyle buyurdu,

"Zor da gelse de abdesti usulüne uygun gayet güzel almak, mescide adımları çoğaltmak..."^[5]

Niyet: Dille söylemenin içine girmediği, sırf kalbi bir amelden ibarettir. Delil olmadığından niyeti dil ile ifade etmek caiz değildir.

Besmele: Abdeste başlarken "Bismillah" demek. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: *"Abdest alırken Allah'ın ismini anmayan kimsenin abdesti yoktur"*^[6] Unutan kimse hatırladığı zaman "Bismillah" der.

^[1] Buhari.

^[2] Tirmizi, Sahih.

^[3] Abdullah Yolcu, Rasulullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

^[4] Müslim.

^[5] Müslim.

^[6] Tirmizi, Sahih.

Misvak: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Eğer ümmetimize zor geleceğini bilmeseydim her abdestte misvak kullanmalarını emrederdim”^{7[7]}

İki Eli (üç kez) Yıkamak: Osman *-radiyallahu anh-* abdest alırken elini üç kez yıkadı ve abdest’i bittikten sonra ‘Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’i aynen şu benim aldığım gibi abdest alırken gördüm’ dedi.^{8[8]}

Ağıza Buruna Su Çekmek: Mazmaza; ağız yıkamak ve suyu ağız içinde hareket ettirmektir. İstinşak; suyu burnun içine iyice ulaştırmak ve içeriye çekmektir. Bu sağ el ile yapılır. İstinşar ise istinşak işleminden sonra burundan suyu çıkarmaktır ve bu da sol el ile yapılır. Bunun Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’den gelen sahih rivayet gereği üç kere tekrarlanması müstehaptır.

Mazmaza ve istinşakı tek avuç su ile cem etmek: Abdullah b. Zeyd el-Ensari’den: O’na “Bize Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*’in abdesti gibi abdest al.” denildi. O da bir kap istedi ve tek elle mazmaza ve istinşak yaptı ve bunu üç kere tekrarladı.^{9[9]}

Yüzü Yıkamak: Yüz; saç bitiminden, sakal altına kadar ve iki kulaklar arasındaki bölgedir. Suyun yüzün bütün bölgelerine ulaşmasına dikkat edilerek üç kere yıkanır.

Sakalı Hilallemek (ovmak): Osman *radiyallahu anh.*’ın hadisinde “Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sakalını hilalliyor idi.” şeklinde geçmektedir.^{10[10]}

İki Eli Dirseklere Kadar Yıkamak: “Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sağ kolunu üç kere dirseklere kadar yıkar, sonra aynı şekilde sol kolunu yıkadı”^{11[11]}

Baş ve İki Kulağı Beraber Mesh Etmek: Abdullah b. Zeyd şöyle dedi: “Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başını eliyle mesh etti ve başını ön tarafından başlayarak ellerini kafasının arkasına ve arkasından önüne çekti ve başını tamamen kaplayacak şekilde mesh yaptı. Onları (iki elini) başının arkasına götürdü ve sonra ellerini tekrar başının önüne getirdi.”^{12[12]} Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başı ve kulaklarını bir kere tek suyla mesh ediyordu.

Ayakları İncik Kemiklerine Kadar Yıkamak: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sağ ayağını incik kemiklerine kadar üç kere yıkar sonra aynı şekilde sol ayağını yıkadı. Bu arada her yıkayışında ayak parmaklarını serçe parmağıyla hilalliyordu.^{13[13]}

Ovmak: Yani eli, yıkanan aza, kol ve ayaklar üzerinde gezdirmek. Sudan önce veya sonra olabilir.

Muvalat: Yani uzuvları ara vermeden birbiri ardınca yıkamak demektir.

Sağdan Başlamak: Yıkacak azalar önce sağdan başlayarak yıkanır.

Tertip: Uzuvları sıraya uyarak yıkamak gerekir. Allahu Teala şöyle buyurdu:

“Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın ve başlarınızı mesh edip, topuklara kadar ayaklarınızı yıkayın” (Maide, 5/6)

Abdestten Sonra Dua: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Sizden kim abdest alır ve abdestini de güzel yapar sonra da; ‘Eşhedu en la ilahe illallahu vahdehu la şerike leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Rasuluhu’, derse cennetin sekiz kapısı ona açılır ve onlardan dilediğinden girer.”^{14[14]}

Veya şöyle der: “Allah’ım beni tevbe edenlerden ve temizlenenlerden kıl.”^{15[15]}

Not: Abdest azalarını yıkarken yapılacak herhangi şer’î bir dua yoktur. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’den de bu yönde sahih bir rivayet mevcut değildir.

^{7[7]} Tirmizi, sahih.

^{8[8]} Buhari, Müslim.

^{9[9]} Buhari ve Müslim.

^{10[10]} Tirmizi, sahih

^{11[11]} Buhari-Müslim. Hz. Osman’ın hadisinden.

^{12[12]} Buhari-Müslim.

^{13[13]} Ebu Davud, sahih.

^{14[14]} Müslim.

^{15[15]} Tirmizi.

Abdestten Sonra İki Rekat Namaz: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Kim güzel bir şekilde abdest alır ve sonra da kalbi ve yüzü ile yönelerek iki rekat namaz kılsa cennet ona vacip olur.”^{16[16]}

İsraftan Kaçınmak: Suyu iktisatlı kullanmak sünnettir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* kimi zaman organlarını birer kere, kimi zaman ikişer kere ve kimi zaman da üçer kere yıkamıştır.^{17[17]}

Abdesti Bozan Şeyler

Şehvetle Avret Yerine Dokunmak: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Sizden bir kimse zekerine dokunduğu zaman abdest alsın.”^{18[18]}

Önden Yahut Arkadan, Bir Şey Çıkması Hali: İki yoldan çıkan şeylerde Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Sizden biriniz hades vukuunda abdest almadıkça namazı kabul olmaz.”^{19[19]}

Derin Uyku: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: “Kim uyursa abdest alsın.”^{20[20]}

Deve Eti Yemek: Adamın biri Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’e

“Deve etinden abdest alayım mı?” diye sordu. Rasulullah:

“Evet, deve etinden (yediğin zaman) abdest al”, buyurdu.^{21[21]}

Tam bir sevap elde etmenin aynen Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in aldığı gibi abdest almakla mümkün olduğu bilinmelidir.^{22[22]}

Peygamber’in Namazı

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

“Beni nasıl namaz kılıyor görüyorsanız öylece namaz kılın.”^{23[23]}

Namaz: Allah’ın emredip Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in açıkladığı şekil üzerine birtakım söz ve fiiller ile yapılan, tekbir ile başlayıp, selam ile son bulan bir ibadettir.

Bu konuya başlamadan önce şunu hatırlatmakta yarar var ki siz bu amelinizle Allah’a yönelmektesiniz. O halde namazınızı güzel ve huşu ile kılınız, mümkün olduğu kadar Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in namazına benzetiniz ki cennete giresiniz.

Niyet: Müslümanın diliyle telaffuz etmeksizin mutlaka kalbiyle namaza niyet etmesi gerekir. Diliyle söylemez zira Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ve sahâbîleri niyetlerini dil ile söylemezlerdi.

Kibleye Yönelmek: Namaz kılan bir müslüman dünyanın neresinde olursa olsun bedeniyle o tarafa dönmek suretiyle Kabe’ye yönelir.

Başlangıç Tekbiri: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* namazına “Allahu ekber” sözü ile başlardı. Böyle derken ellerini omuzlarına veya kulak hizasına kadar kaldırırdı. Her ikisini de yaptığı sabittir.^{24[24]}

^{16[16]} Ebu Davud, sahih.

^{17[17]} Buhari.

Abdullah Yolcu, Rasulullah’ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

^{18[18]} Tirmizi

^{19[19]} Müslim.

^{20[20]} Ebu Davud

^{21[21]} Müslim

^{22[22]} Abdullah Yolcu, Rasulullah’ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

^{23[23]} Buhari.

^{24[24]} Buhari

Ellerin Bağlanması: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* tekbirden hemen sonra sağ elini sol elinin üzerine koyarak göğsü üzerine bağlardı.^{25[25]} Bu rivâyet, bu konu hakkında vârid olan rivâyetlerin en sahihidir. Diğerleri ise zayıf yahut aslı olmayan rivayetlerdir.

Secde Mahalline Bakmak: “Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* namaz kıldığı zaman başını aşağıya eğerek ve gözünü yere dikerdi.”^{26[26]} Yani secde yerine bakardı ve o, namazda gözleri havaya dikmekten menetmiştir.

“Namazda gözleri göğe (yukarı) dikenler ya bundan vazgeçerler veya gözleri kör olur.”^{27[27]}

Başlangıç Duası: Rasulullah’ın *sallallahu aleyhi ve sellem* namazına sünnetle sabit olan birçok ayrı şekildeki dua ile başladığı bilinmektedir ki bunların en meşhuru şudur:

“*Sübhanek Allahümme vebihamdik vetebarekesmük veteala ceddük vela ilahe ğayruk / Allah’ım, Seni tesbih ve Sana hamd ederim. Senin ismin mübarek, azamet ve şanın yücedir. Senden başka ilah yoktur.*”^{28[28]}

Kıraat: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Allah’a sığınarak “*Eûzubillahimineşşeytanirracim*” diyordu. Buna bazen şu cümleyi de ekliyordu: “*Min hemzihi ve nefhihi ve nefsihi.*”^{29[29]}

Sonra sessizce “*Bismillahirrahmanirrahim*” derdi.^{30[30]} Sonra da Fatihâ Suresini okurdu ki bu sure okunmaksızın namaz geçerli olmaz. Bu surenin okunması kıraatin gizli yahut açık her namazda ve rekatta vaciptir. Zira Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: “*Kim Ümmül Kitabı (Fatihâ’yı) okumazsa namazı eksiktir.*” Bu sureyi ayet ayet okurdu.^{31[31]} Fatihâ’dan sonra Kur’an’dan başka ayetler okunması sünnettir. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* kimi zaman Fatihâ’dan sonra uzun uzun okurdu, bazen de kısa tutardı.

Rükü: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* kıraatini tamamladıktan sonra nefes alacak kadar az bir süre susar ve sonra ellerini tıpkı ihram tekbirinde olduğu gibi omuzları hizasına kaldırır; tekbir getirerek rüküya giderdi. Avuç içlerini dizlerine koyar, parmakları arasını açar dirseklerini yanlarından uzaklaştırır, sırtını ve başını düz olarak eğdi. Öyle ki sırtına su dökülecek olsa, sırtının düzlüğünden dolayı su bir yana dökülmeden su ortada kalabilirdi. Rükuda en az üç kere “*Sübhanê Rabbiyel Azîm*” veya sünnetle sabit başka dualar okurdu. Ruku ve secdede Kur’an okunması caiz değildir.

Rüküdan Kalkış: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* sırtını rüküdan kaldırırken “*semi ‘Allahu limen hamideh*” derdi. Sonra ellerini kaldırır ve doğrulduğu esnada “*Rabbena ve lekel hamd*” derdi. Bazen bu cümleye şunu da ekledi: “*Hamden kesiran tayyiben mubaraken fih, mubareken aleyh, Kema yuhibbu Rabbuna ve yerda*”^{32[32]} Sonra tekbir getirerek ve dizlerinden önce ellerini koyarak secdeye varırdı.

Önce dizlerini, sonra ellerini koyarak secdeye vardığı da sünnette sabittir.

Secde: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* secdeye gittiği zaman parmaklarını birleştirerek kibleye doğru yöneltir, ellerini omuz hizasına getirir, kollarını yerden kaldırır, burun ve yüzünü yere sürerek üç kere veya daha fazla “*Subhâne Rabbiyel ‘a’la*” derdi. Aynı şekilde secdede duayı çoğaltmak sünnettir. Zira secde dualarının kabulünün umulduğu yerlerdendir.

İki Secde Arasında Dinlenmek: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* başını ilk secdeden kaldırıncaya tekbir getirir sonra tüm azaları bir süre yerini bulacak şekilde oturur, sol ayağını da dikerdi. İşte bu oturuş esnasında şöyle derdi: “*Allahummağfirlî, verhamnî, vecburnî, verf’anî*

^{25[25]} Ebu Davud

^{26[26]} Beyhaki ve Hakim rivayet etti sahihtir.

^{27[27]} Buhari-Müslim

^{28[28]} Sahih, Ebu Davud

^{29[29]} Ebu Davud

^{30[30]} Buhari

^{31[31]} Ebu Davud

^{32[32]} Buhari

vehdinî, ve ‘afini verzukni.^{33[33]} Kimi zamanda şöyle derdi: “Rabbiğfirli, Rabbiğfirli / Allahım beni bağışla, Allahım beni bağışla.”^{34[34]}

İkinci Secde: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* tekbir getirir ve ikinci secdeye gider ve birinci secde de yaptıklarının aynısını yapardı.

İstirahat (Dinlenme) Oturuşu: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ikinci secdeden başını kaldırıncaya kısa bir süre otururdu ki buna *celsetu’l-istiraha* denilir. Bu ikinci rekata kalkmadan önce veya dört rekatlı namazlarda dördüncü rekata kalkmadan önce yapılır.^{35[35]}

İkinci Rekata Kalkmak: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ikinci rekata ellerine dayanarak kalkardı.^{36[36]} Elleri dayanmadan kalktığı rivayeti de sünnette sabittir. Bu rekatta, öncekinde yaptıklarını aynen yapardı. Fakat başlangıç duasını okumazdı.

İlk Teşehhüd: Peygamber ikinci rekata tamamlandıktan sonra teşehhüd için yayılarak otururdu. Yani sol ayağını yayarak onun üstüne oturur ve sağ ayağında dikerdi. Sağ avcunu sağ uyluğun üzerine koyup bütün parmaklarını yumarak baş parmağı takip eden parmak ile işaret ederdi. Bunu yaparken de baş parmağını orta parmağı üzerine koyardı.

Teşehhüdün başından sonuna kadar işaret parmağını oynatır ve gözlerini ona dikerdi.^{37[37]}

Sol elini de sol dizinin üzerine uzatır ve şu duayı okurdu:

“Ettehiyyatü lillahî vessalavatu vettayyibat, esselamu aleyke eyyuhennebiyyu ve rahmetullahi ve berekatuh. Esselamu aleyna ve ala ibadillahissalihin. Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resuluh.”

“Allahumme salli ala Muhammed ve ala âli Muhammed kema salleyte alâ İbrahime ve ala âli ibrahim inneke hamîdun mecîd.”

“Allahumme bârik ala Muhammed ve ala âli Muhammed kema barekte ala İbrahime ve ala âli İbrahim inneke hamîdun mecîd.”^{38[38]}

“Bütün ibadetler Allah’a mahsustur. Ey Peygamber, Allah’ın rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun. Selam bizlere ve Allah’ın iyi kullarına olsun. Ben şahadet ederim ki, Allah’tan başka ilah yoktur, yine ben şahadet ederim ki, Muhammed, Allah’ın kulu ve elçisidir.”

“Allah’ım, İbrahim’e ve aline rahmet ettiğin gibi Muhammed’e ve Muhammed’in aline de rahmet et. Şüphesiz Sen övülmüşsün, yücesin.”

“Allah’ım, İbrahim’e ve aline bereket verdiğin gibi Muhammed’e ve Muhammed’in aline de bereket ver. Şüphesiz Sen övülmüşsün, yücesin.”

Üçüncü ve Dördüncü Rekata Kalkış: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* orta teşehhüdü tamamlayıp üçüncü rekata kalkacağı zaman daha oturuyorken tekbir getirir ve bazen de ellerini kaldırırdı. (Elleri dayanmadan kalkmış olduğu rivayetleri de sabittir.) Aynı şeyi dördüncü rekatta da yapardı.

Son Teşehhüd: Bu aynen ilk teşehhüd gibidir, fakat bu teşehhüde sol ayağını sağ bacağının altına koyarak ve sağ ayağını da dikerek otururdu. Salat dualarını okuduktan sonra şu dört şeyden Allah’a sığınarak şöyle derdi: “Allahümme inni eûzu bike min azabi cehennem ve min azabil kabr, ve min fitnetil mahya vel memât ve min şerri fitnetil mesihî’d-Deccâl.”^{39[39]}

“Allah’ım, ben cehennem azabından, kabir azabından hayatın ve ölümün fitnesinden ve mesih Deccal’ın fitnesinden sana sığınırım.”

Sonra kendisi için dilediğince dua ederdi.

Selam: Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* “Esselamu aleykum ve rahmetullah.” diyerek sağna ve soluna selam verirdi. Öyle ki arkadan yanakları görünürdü. Selam cümlesine bazen “Ve berekatuhü” kelimesini de eklerdi.

^{33[33]} Sahih, Ebu Davud.

^{34[34]} İbni Mace, hasen hadis

^{35[35]} Buhari.

^{36[36]} Buhari.

^{37[37]} Ebu Davud

^{38[38]} Buhari.

^{39[39]} Buhari ve Müslim.

Bazen de tek selam verirdi.^{40[40]}

Namazın Mekruhları: Baş, göz ile sağa sola bakmak, gereksiz yere birşeylerle oynamak, namazda ağır bir şey ve renkli eşyalar gibi dikkat ve meşguliyet çeken şeyleri yanına almak ve elini böğrüne koymak.

Namazı Bozan Şeyler: Bilerek konuşmak az da olsa, namazı bozar. Aynı şekilde tüm beden ile kıbleden dönmek. Yellenmek veya abdest ve guslü gerektiren her şey namazı bozar.

Gereksiz yere peşpeşe yapılan hareketler, az da olsa gülmek, bilerek fazla rukü, secde veya kıyam yapmak ve yine bilerek imamı geçmekte namazı bozan davranışlardır.

Uyarı: Biliniz ki bu konudaki hitabın umumi olması nedeniyle kadının namazı da erkeğin namazı gibidir.

Zira Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur.

“Kadınlar erkeklerin öz kardeşleridir.”^{41[41]}

Bu konuda kadının namazının değişik olacağı hususunda bir delil yoktur. Bu konuda ileri sürülen tüm rivayetler muhaddislerin açıkladıkları üzere zayıftır.

İşte elimizden geldiğince sunmaya çalıştığımız bütün bu işler Peygamberimizin abdest ve namaz hakkındaki sünnetidir. Bunlar yeterince açık olduğundan Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bu ibadetlerini gözlerinizle görüyormuşcasına aynen öğrenip uygulama imkanı bulacağımızı umuyoruz. Allah'tan sizlerin namaz ve tüm ibadetlerinizi kabul etmesini niyaz ederim. İnşallah bu öğrendiklerinizi uygulayarak şu hadisteki emrini fiilen gerçekleştirmiş olacaksınız.

“Beni nasıl namaz kılıyor gördüyseniz öylece namaz kılın.”^{42[42]}

Namazı Terkedene Bir Çağrı

Namazın, kafirle müslümanı birbirinden ayıran, İslam'ın direği olduğunu bilmek zorundayız. Ne yazık ki, İslam coğrafyasında dünyaya gelmiş ve müslüman ismiyle isimlenmiş çok sayıdaki insan namaz gibi ehemmiyeti haiz bir yükümlülüğü terketmiş ve de ihmal etmiş durumdadırlar. Bu da onlara, namaz, dindeki yeri ve terki durumunda söz konusu olan hükümlerinden bahsetmeyi, nasihat babından zorunlu kılmaktadır.

Şu öncelikle bilinmelidir ki; namazı terkeden kimsenin azgınlığı kendisine üstün gelmiş, alışverişte zarara uğramış, kötü akibetini kendi elleriyle hazırlamış, uzayıp giden bir hüsrana ve pişmanlık içine düşmüştür. Namaz kılmayan kimse nefretle kınanmıştır. Şayet bu halde ölürse Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem*'in yolu üzere ölmez. Onun barınağı kızgın bir ateş, konuklanacağı ve buyur edileceği yer de Cehennem'dir (*Allah korusun*).

Allah Sübhânehu ve Teâla, namazın ehemmiyetini oldukça büyük kılmış, Rasûlü de *Sallallahu Aleyhi Vesellem* bunu belirtmiştir.

Allahu Teâla şöyle buyurur;

“Nihayet onların peşinden öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı bıraktılar; nefislerinin arzularına uydular. Bu yüzden ileride azgınlıklarının cezasını çekecekler” (Meryem, 19/59),

“Her nefis, kazandığına karşılık bir rehindir; Ancak, (hesap defteri) sağ yanından verilenler başka: Onlar cennetler içindedir. Günahkârlara, “sizi şu yakıcı ateşe sokan nedir?” diye uzaktan uzağa sorarlar. Onlar şöyle cevap verirler: “Biz namaz kılanlardan değildik...” (Müddesir, 74/38-43),

“Bununla beraber eğer bu hallerinden tevbe ederler, namazı kılarlar ve zekatı da verirlerse, artık onlar dinde kardeşlerinizdirler....” (Tevbe, 9/11).

Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem* de *“Kişi ile küfür ve şirk arasında namazı terketmek vardır.”* buyurmuştur.^{43[43]}

^{40[40]} Müslim.

^{41[41]} Ebu Davud.

^{42[42]} Abdullah Yolcu, Rasulullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

Namazın önemini ifade eden başka bir hadis te şöyledir;

“Kulun, kıyamet gününde ilk hesaba çekileceği şey namazıdır. Eğer -bu hesabı- düzgünse diğer ameli de düzelir, yok bu- hesabı- fasit olursa diğerleri de fasit olur”^{44[44]}

Bir başka hadisinde ise Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem*;

“İnsanlarla, Allah’tan başka ilah olmadığına, Muhammed’in *Sallallahu Aleyhi Vesellem* şüphesiz Allah’ın elçisi olduğuna şahadet etmeleri, namaz kılmaları ve zekât vermelerine değin savaşmakla emrolundum. Eğer bunları yaparlarsa kanlarını ve mallarını benden korumuş olurlar. Fakat -gerçek- hesapları yine Allah’a kalmıştır.”^{45[45]} buyurmaktadır. Yine bir diğer hadisi şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır;

“Benim havzım İyle ile Aden arasından daha uzundur. Nefsim elinde bulunana andolsun ki, O’nun kapları yıldızların sayısından çoktur. Sütten daha beyaz, baldan daha tatlıdır. Nefsim elinde bulunana andolsun ki, ben; bir kimsenin kendi havuzundan, başkalarının develerini kovduğu gibi insanları ondan kovacağım.” Ashab:

“Yâ Rasûlallah sen, o gün bizi tanıyabilecek misin?” dedi. Peygamber *Sallallahu Aleyhi Vesellem* de,

“Evet, sizin o gün hiçbir ümmette bulunmayan bir simânız olur. Yanıma abdest eseriyle - azâlarınız- aklanmış gelirsiniz” - yanıtını verdi”^{46[46]}

Namazı terketmek sebebi ile Rasûlullah’ın namazsızları kendi havzından uzaklaştırdığı o pek zorlu günde senin yerin neresi olacak? Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem*, çehrelerinde abdest sebebiyle oluşan parıltıların varlığıyla arkası sıra gelenleri gayet iyi bilecek. Ama seni nasıl tanıyıp ta kendi havzına dahil etsin ki? Çünkü sen namaz kılmıyorsun!..

“Tasdik etmedi, namaz da kılmadı. Ancak yalanladı ve yüz çevirdi.” (Kıyâmet, 75/31-32).

Bütün bu tehditlerden sonra Cennete girmeyi umuyor musun!?!..

“Hep Allah’a dönüp itaât edin, O’ndan korkun ve namazı kılın da müşriklerden olmayın” (Rum, 30/31).

“Aralarında hüküm vermesi için Allah’a ve Resûlüne davet edildiklerinde, mü’minlerin sözü ancak “İştittik ve itâat ettik” demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir” (Nur, 24/51).

Yüce Allah, Şeytan’a lânet etti ve O’nu rahmetinden kovdu. Şüphesiz o, Kıyamet gününde de ebedi olmak üzere Cehenneme atılacaktır. Çünkü O, Allah’ın emretmesine rağmen büyüklendi ve Adem’e secde etmedi,

“Bir zamanlar biz, meleklere “Âdem’e secde ediniz” dedik. İblis hariç hepsi secde ettiler. O, yüz çevirdi ve büyüklük tasladı, böylece kafirlerden oldu” (Bakara, 2/34).

Şeytan, Adem’e secde etmediği için Allah’ın lanetine uğradı. Peki, Yüce Allah için secde etmeyerek O’nun emrine karşı gelenin hali ne olur? Oysa Allah şöyle buyurmakta,

“Ben İnsanları ve cinleri ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zâriyât, 51/56)

Namazın önemini belirten bir başka ayet de; “İman eden kullarıma söyle Namazı dosdoğru kılınlar” (İbrahim, 14/31) şeklindedir.

Ömer b. el-Hattab *Radyallahu Anh*, vefatına neden olan hastalığı sırasında cemaate çıkamadığından -yanındakilere- şöyle sordu,

“İnsanların tümü namazı kıldı mı? biz de

“Evet” dedik. O da,

“namazı terkedenin İslam’dan hiçbir nasibi yoktur” dedi.

Ebu Hureyre *Radyallahu Anh* ta, “Muhammed *Sallallahu Aleyhi Vesellem*’in ashabından hiç kimse, namazın terkenden başka hiçbir amelin terkinin küfür olarak görmezdi” demiştir.^{47[47]}

Sahabe-i Kiramdan İbn Mes’ud *Radyallahu Anh*, “Namazı terkedenin dini yoktur”, Ebu’d-Derdâ *Radyallahu Anh* da, “Namaz kılmayanın imanı yoktur” demişlerdir.^{48[48]}

^{43[43]} Müslim.

^{44[44]} Sahihtir, Taberâni.

^{45[45]} Buhari, Müslim.

^{46[46]} Müslim.

^{47[47]} Sahihtir, Hakim.

Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem*, “Kim ikindi namazını kılmazsa gerçekten ameli boşa gider.”^{49[49]} buyurmuştur.

Sahabîlerden gelen nakiller, kasten namazı vaktin sonuna kadar kılmayan kimsenin, kafir olduğu yönündedir. Alimler, “Sahabeden bunun aksini söyleyen kimse bilinmiyor” demektedirler.

Acaba namaz kılmayan kimse hangi amelin sevabını ümideder? Yarın Allah’ın huzurunda günahlarının affedileceğini neye dayanarak düşünebilir ki? Allah’ın ona yazdığı en büyük amelî sorumluluğu basite almasının karşılığında itileceği azaptan nasıl emin olabilir?

Bir baba, çocuğundan bir şey istediğini sonra da çocuğun bu isteği kâle almadığını veya isteğine karşı gevşek davrandığını bir düşünmelidir. Baba derhal hiddetlenir, büyümesi ve yetişmesi için gün boyu başkalarının kaprisleri altında onun için kendini paraladığı evladı, çok önem verdiği bir hususta yüzçeviriyor veya omuz silkiyor veya gevşek davranıyor?!

Peki ya Alemlerin Rabbi olan Allah! Hastalandığımızda bizi iyileştirmesi için yakardığımız Rabbimiz! Gördüğümüz görmediğimiz nimetleriyle bizlere çok acıyan O yüceler yücesi Mevlâ zü’l-Celâl! Her şeye zaman bulan insan, Rabbi için boyun eğip namaz kılmaya vakit bulamıyor? İşte bu korkunç bir şeydir.

Yere ve göklere boyun eğdiren yüce Allah’ın huzurunda namaz kılmayanın hali ne korkunçtur!.. Okuyup düşünen kimse için; namazın farzietini belirten, kılmayanın çok kötü sonunu bildiren ve bundan özellikle sakındıran birçok ayet ve de Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem*’in hadis-i şerifleri vardır.

Ey namaz kılmayan kimse!

Şu ayet ve hadislerde belirtilen azabın şiddetine bak ta gençlik ve hayata aldanma, çünkü hayat ne kadar uzun olursa olsun bütün nefisler ölümü tadıcıdır... Tüm bunları bir kenara bırakıp gaflete dalma. Şüphesiz Allahu Teâla seni boş yere yaratmadı. Aksine, ancak O’na kulluk etmemiz için yaratıldık. Ne biz, ne de insanlardan hiç kimse başıboş bırakılmayacaktır... Allah *azze ve celle*’nin bizleri kesinlikle toplayacağı, hak ve adâletle sınıfların ayrılacağı bir dönüş yerimiz var bizim...

Yarın ancak, kendisinden korkup emirlerini yerine getiren, yasaklarından kaçınan; dünyayı, cennet ve Allah’ın hoşnutluğu karşısında satan; geçici hayata karşı Ahiret sonsuzluğunu tercih eden; azap ve ızdıraba karşı mutluluğu satın alan kimselerin olacak, işte onlar güvenlik ve esenlik içinde olacak; ticaretleri boşa gitmeyecektir.

Aziz ve Kahhâr olan Allah’ın huzurunda yarınki durumunu düşün... Allah’a andolsun, bu öyle bir saattir ki, dehşetinden müttakiler habersiz değildirlere.

“O gün Cehennem getirilir, insan yaptıklarını birer birer hatırlar. Fakat bu hatırlamanın ne faydası var!” (Fecr, 89/23).

Gerçekten çok çok kötü olan da Hakkı bilip ona iman etmen sonra da seni hiç ilgilendirmezmiş gibi, umursamaksızın bu yönde bir adım dahi atmıyor olmandır. Yoksa bu hakkı teşrî edip onu emreden Allah’ın, -insanı şiddetlice- kuşatmasının sana asla erişmeyecek olduğuna mı inanıyorsun?.

Ahiret ve Ahirette olacakların azâmeti ve dehşetinden kurtulmak mı daha kolay, yoksa dünyada peşinde koştuğun heves ve tutkuları bırakmak mı?

Eğer Allah’a ve Ahiret gününe şüphe duymadan iman ediyorsan, gerçekten doğru ve dikkatli düşünüp sözü anlamaya çalışıp batıla uymayacağına kâni oluyorsan, karşına; bütün müslümanlar için de bir öğüt olacak, tertemiz hakkı uygulamaktan başka bir gerçek çıkmayacaktır.

Sözün doğrusuna teslim olup önündeki bu açık gerçeğe tutunmaktan başka seçeneğin olmadığını anladığın zaman sana düşen vazife; Allah’ın bizler için seçtiği hayat düzenini yürürlüğe koymak için kalkman, derhal namaza ve Allah için secdeye koşmandır. Şeytan gibi

^{48[48]} Taberâni.

^{49[49]} Buhari.

Rabbine isyankâr olma! Bil ki, bu nasihata kulak vermezsen, korkunç sonda Allah'ın dilemesinden başka, ne bir kurtuluş ne de bir kaçış yeri olmayacak!

Zevk ve isteklerine karşı koymazken seni yaratan Allah'a karşı gelirsin!.. Allah'ın ayetlerini duyar ve namaz konusundaki emirlerini gayet iyi bilir de Allah'ın bu husustaki tehditlerini sanki hiç duymamış gibi namaz kılmamakta hâlâ ısrar edersin:

“Vay haline, her yalancı ve günahkâr kişinin! ki, Allah'ın kendisine okunan ayetlerini işitir de sonra büyüklük taslayarak sanki hiç duymamış gibi (küfründe) direnir. İşte onu acı bir azap ile müjdele!” (Câsiye, 45/7- 8).

Bunlar, gerçeği bildiği, onun aydınlığını gördüğü halde Allah'a bilerek karşı gelen, anladığı halde Allah'ın emrinden habersiz gibi davranmak suretiyle kendi kişiliklerine zulmedenlerdir. İşte böyleleri Allahu Teâla'nın şu ayetinde belirttiği kimseler gibidirler,

“Hevâsını (kötü duygularını) ilâh edinen ve Allah'ın (kendi katındaki) bir bilgiye göre saptırduğu, kulağını ve kalbini mühürlediği, gözünün üstüne de perde çektiği kimseyi gördün mü?...” (Câsiye, 45/23).

Ey Allah'ın kulu! Artık üzerindeki gafleti at!. Latif ve Habîr olan Allah *azze ve celle*'nin yoluna yönel, tevbe et ve henüz fırsat varken kendini ıslah et... Rabbinin affına O yüce Mevlâ'nın engin rahmetine koş.. Kim bilir? Bu sabah belki son sabahın ya da bu akşam son akşamın?.

Bir bak... Rabbimiz ne buyuruyor,

“Bizim ayetlerimize öyle kimseler iman eder ki, ayetlerimizle kendilerine öğüt verildiği zaman secdeye kapanırlar ve Rablerine hamd ile tesbih ederler de kibirlenmezler” (Secde, 32/15).

“Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zâlim kim olabilir? Şüphesiz ki biz, suçlulardan intikam alacağız.” (Secde, 32/22).

“Onlara “namaz kılın” denildiği zaman itaat edip namaz kılmazlar. (Namaz kılmayarak Kur'an ayetlerini) yalanlayanların o gün vay haline. Artık Kur'an'ın ayetlerinden sonra neye inanacaklar” (Mürselat, 48-50).^{50[50]}

Cemaatle Namaz Ve Önemi

Rasûlullah Sallallahu Aleyhi Vesellem Mescidlerde cemaatle beraber namaz kılma konusunda tüm müslüman topluluklarını uyardı ve buna dikkat edilmesini ısrarla vurguladı. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, *“Kim namaza çağırıyor -ezanı- işitir de bir özürü olmadığı halde icabet etmezse onun namazı yoktur.”*^{51[51]} ve *“Kalplerinde hastalık bulunanlara -cemaatle- yatsı ve sabah namazları ağır geliyor, ama bu ikisinde olan mükafatı bilselerdi sürünerek de olsa gelirlerdi!”* buyurmuşlardır.^{52[52]}

Rasûlullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, *“Eğer siz, şu geride kalıp -farz- namazı evinde kılan kimse gibi, evinizde namaz kılarınsanız gerçekten Peygamberinizin sünnetini terketmiş olursunuz. Peygamberinizin sünnetinden ayrılırsanız muhakkak sapırsınız”* demiştir.^{53[53]}

Allah Rasûlü Sallallahu Aleyhi Vesellem bir başka hadisinde ise, *“Şu bir kısım insanlar cemaatle namazı terke ya son verirler ya da ben evlerini -onlar içindeyken- yakarım”*^{54[54]} buyurmuştur.

Câbir Radıyallahu Anh'ın rivayet ettiği hadis te şöyledir, “İbn Ümmü Mektum, Peygamber Sallallahu Aleyhi Vesellem'e geldi ve dedi ki;

^{50[50]} Abdullah Yolcu, Rasulullah'ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

^{51[51]} Sahihdir, İbni Mâce.

^{52[52]} Buhari, Müslim

^{53[53]} Müslim.

^{54[54]} Sahihdir, İbni Mâce.

“Ey Allah’ın Resûlü benim evim gerçekten uzak bir yerdedir ve ben aynı zamanda âmâ birisiyim ama ezanı - evimden- işitiyorum ne yapayım?” Resûlullah *Sallallahu Aleyhi Vesellem*,

“*Sürünerek veya emekleyerek te olsa, ezanı duyuyorsan ona icabet et*”^{55[55]}

Bir mesele: İnsanlarımızın çoğu teravih namazına büyük bir özen gösteriyorlar. Ramazan ayı geldiğinde gruplar halinde camilere doluşmalarına rağmen oruç ayı çıktığı vakit bu tutumlarını değiştirip öylece toplu bir şekilde cemaatla namazı terk ediyorlar. Hatta çokları Ramazan ayının çıkmasıyla beraber namazı tümünden terk ediyor? Mescidlere giden yolu tanımaz bir tutum içerisine giriveriyorlar. Bu şekilde yalnızca Ramazan boyunca Allah’a ibadet (!) ediyorlar.

Hıristiyanların kiliseye sadece Pazar, Yahudilerin de yalnız Cumartesi havraya gitmeleri gibi, bazıları da Cuma günü dışında camiye uğramıyorlar.

Allah’dan korkmalı! Zorlu bir sorguya çekilmezden evvel nefsinin muhasebesini yapmalısın!.. Durumunu gözden geçir!.. Ahirette pişman olmazdan evvel Allah’a itaat hususunda yapmış olduğun yanlışlardan pişmanlık duy!..

Ve tüm bunlardan sonra şunu da bil ki, Allah’ın bizim ibadetlerimize ihtiyacı yoktur!..

Bunlar ancak bir zamana kadar sayılan amellerimizdir. Hepsi de bize eksiksiz olarak ödenecektir... Kim bu ödeme esnâsında güzel bir sonuç elde ederse hemen Allah’a hamdetsin. Ama her kim kötü bir sonuçla karşılaşursa, başkasını değil.. sadece kendisini kınasın!.

Bulduğu sonuç yaptıklarının karşılığından başka bir şey değildir. Bu eksiksiz bir adâlettir!..
56[56]

“Namaz Kılmıyorum Ama Kalbim Temiz”

“.. O, sizi daha topraktan yarattığı zaman ve siz annelerinizin karınlarında bulunduğunuz sırada, sizi en iyi bilendir. Bunun için kendinizi temize çıkarmayın. Çünkü O, sakınanı daha iyi bilir” (Necm: 32/32)

Mânevi yönden boşlukta olan bir çokların -masiyete rağmen- kendilerini temize çıkarmak için diline doladığı bu cümle; onlar adına gerçekten büyük bir kandırmacadır.

Oysa kalbin temiz olması Allah’a daha çok itaâti gerektirir isyanı değil! Bu yüzden Allah Rasûlü *Sallallahu Aleyhi Vesellem* ve sahâbesi geceleri bile namaz kılıyordu.. Oysa Rabbimiz, namaz kılmamızı mutlak olarak emretmiş, yukarıda geçen âyet ve hadislerde de görüldüğü gibi namazsızlığın kafir ve müşriklerin vasıflarından olduğu bildirilmiştir. Yaratana değil de kendi zevk ve şehvetine uyan kimsenin kalbinin temiz olması mümkün değildir. Bu, şeytanın onu kandırmadaki bir yöntemidir. Gerçekten kendi ve ailesinin menfâatini düşünen kişi; kendini böylesi ucuz sözlerle kandırmakla değil, Rabbinin Kur’ân-ı Kerim’de ona ne buyurduğunu öğrenmekle meşgul olur.

Gözümüzün nûru namazla ihya olmaya, ailemizi, arkadaşlarımızı ve çevremizdekileri de ihya etmek üzere, tam bir içtenlikle karar vererek tevbeye sarılmalıyız. Allah’ın affından yüz çevirenlerden başka kimsenin helak olmayacağı gerçeği karşısında inat etmek ve yine de namazdan gafletle günleri geçirmek, insan için takdir edilen onurlu makama asla yaraşmaz. İyi günümüzde Allah’a koşarsak, bizi imtihan ettiği zorlu günlerimizde yardımını esirgemez. Bunca gerçeklerden sonra yine de günah ve masiyet içinde kalmaya devam etmek, ahiret günü kör olarak haşredilmekten razı olmaktır..

“...Ve şeytan, Allah’ın affına güvendirerek sizi kandırmasın” (Lokman, 31/33).

“Bana ibâdet etmekten büyüklenip yüz çevirenler, muhakkak ki, küçülmüş olarak Cehenneme gireceklerdir” (Mümin, 40/60).

^{55[55]} İmam Ahmed, Ebu Yâlâ.

^{56[56]} Abdullah Yolcu, Rasulullah’ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.

“Öyle bir günden korkun ki, onda bütün insanlara sadece kazanmış oldukları şeyler ödenir. Ve onlar bu konuda hiçbir haksızlığa uğramazlar!..”

“.. Biz onu kıyamet günü kör olarak haşrederiz. O, “Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Oysa ben, hakikaten görür idim” der. (Allah) Buyurur ki: “İşte böyle. Çünkü sana ayetlerimiz geldi; ama sen onları unuttun. Bu gün de aynı şekilde sen unutuluyorsun!” (Tâ hâ, 20/124-126).^{57[57]}

^{57[57]} Abdullah Yolcu, Rasulullah’ın Abdest ve Namazı, Guraba Yayınları El Broşürleri.